

Ghid

EBA/GL/2025/04

4 noiembrie 2025

Ghid privind analiza pe bază de scenarii de mediu

Pentru a testa reziliența instituțiilor la impactul negativ al factorilor de risc de mediu

1. Obligații de conformare și de raportare

1.1. Statutul ghidului

1. Prezentul document conține orientări emise în temeiul articolului 16 din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010¹. În conformitate cu articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010, autoritățile competente și instituțiile financiare trebuie să depună toate eforturile necesare pentru a respecta ghidul.
2. Ghidul prezintă punctul de vedere al ABE privind practicile adecvate în materie de supraveghere în cadrul Sistemului european de supraveghere financiară sau privind modul în care trebuie aplicat dreptul Uniunii într-un anumit domeniu. Autoritățile competente cărora li se aplică ghidul, astfel cum sunt definite la articolul 4 punctul 2 din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010, trebuie să se conformeze prin integrarea acestuia în practicile lor, după caz (de exemplu, prin modificarea cadrului lor juridic sau a procedurilor lor de supraveghere), inclusiv în cazurile în care ghidul se adresează în principal instituțiilor.

1.2. Cerințe de raportare

3. În conformitate cu articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010, autoritățile competente trebuie să notifice ABE dacă se conformează sau intenționează să se conformeze ghidului sau, în caz contrar, să prezinte motivele neconformării, până la 16.03.2026. În lipsa unei notificări până la acest termen, ABE va considera că autoritățile competente nu s-au conformat. Notificările se trimit prin intermediul formularului disponibil pe site-ul ABE, cu mențiunea „EBA/GL/2025/04”. Notificările trebuie trimise de persoane care au competența necesară pentru a raporta conformarea, în numele autorităților competente din care fac parte. Orice schimbare cu privire la situația conformării trebuie adusă, de asemenea, la cunoștința ABE.
4. Notificările se publică pe site-ul ABE, în conformitate cu articolul 16 alineatul (3).

¹ Regulamentul (UE) nr. 1093/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere (Autoritatea bancară europeană), de modificare a Deciziei nr. 716/2009/CE și de abrogare a Deciziei 2009/78/CE a Comisiei (JO L 331, 15.12.2010, p. 12, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1093/oj>).

2. Obiect, domeniu de aplicare și definiții

2.1. Obiect și domeniu de aplicare

5. Prezentul ghid detaliază criteriile pentru stabilirea scenariilor pe care instituțiile trebuie să le utilizeze pentru a-și testa reziliența la impactul negativ pe termen lung al factorilor de mediu, în special al factorilor legați de climă, în conformitate cu articolul 87a alineatele (3) și (5) litera (d) din Directiva 2013/36/UE².
6. Prezentul ghid detaliază și modul în care factorii de risc legați de climă trebuie integrați într-un exercițiu de simulare de criză și stabilește criteriile pentru analiza pe bază de scenarii, care pot fi utilizate pentru a testa reziliența instituției la impactul negativ pe termen scurt al factorilor de mediu.
7. Prezentul ghid completează Ghidul ABE privind administrarea riscurilor de mediu, sociale și de guvernare (ESG) (EBA/GL/2025/01)³ cu privire la analiza pe bază de scenarii. Prezentul ghid completează și Ghidul ABE privind simulările de criză ale instituțiilor (EBA/GL/2018/4)⁴.
8. În plus, prezentul ghid detaliază, de asemenea, modul în care instituțiile care au primit permisiunea autorității lor competente de a utiliza abordarea bazată pe ratinguri interne (abordarea RI) pentru a calcula cerințele de fonduri proprii pentru toate expunerile lor la riscul de credit sau o parte dintre acestea trebuie să definească și să utilizeze scenarii de simulare de criză care includ factori determinanți ai riscurilor de mediu, în special factori determinanți ai riscurilor fizice și factori determinanți ai riscurilor de tranziție care decurg din schimbările climatice, ca parte a programelor lor de simulare de criză privind riscul de credit, cu scopul de a îndeplini cerințele prevăzute la articolul 177 alineatul (2a) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013⁵.

² Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, de modificare a Directivei 2002/87/CE și de abrogare a Directivelor 2006/48/CE și 2006/49/CE (JO L 176, 27.6.2013, p. 338, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/36/oj>).

³ Ghidul ABE privind administrarea riscurilor de mediu, sociale și de guvernare (ESG) detaliază standardele minime și metodologiile de referință pentru identificarea, măsurarea, administrarea și monitorizarea riscurilor ESG. Ghidul detaliază în special conținutul planurilor care urmează să fie elaborate conform articolului 76 alineatul (2) din CRD. Ghidul ABE privind administrarea riscurilor de mediu, sociale și de guvernare (ESG) (EBA/GL/2025/01).

⁴ Ghidul ABE privind simulările de criză ale instituțiilor (EBA/GL/2018/04) prezintă cerințe organizatorice comune, metodologii și procese pentru efectuarea simulărilor de criză de către instituții, precizând modul în care acestea trebuie luate în considerare în scopul adecvării capitalului și al administrării riscurilor.

⁵ Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și societățile de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 (JO L 176, 27.6.2013, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj>).

9. Domeniul de aplicare al ghidului se axează pe riscurile de mediu, acordând prioritate climei, astfel cum se specifică în mandat. Revizuirile viitoare ale prezentului ghid pot include factori sociali și de guvernare, cu condiția ca metodologiile din aceste domenii să permită acest lucru.
10. Instituțiile și autoritățile competente trebuie să aplice prezentul ghid în conformitate cu nivelul de aplicare prevăzut la articolul 109 din Directiva 2013/36/UE.

2.2. Destinatari

11. Prezentul ghid se adresează autorităților competente, astfel cum sunt definite la articolul 4 punctul 2 subpunctul (i) din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010, și instituțiilor financiare, astfel cum sunt definite la articolul 4 punctul 1 din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010, care sunt, de asemenea, instituții în conformitate cu articolul 4 alineatul (1) punctul 3 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013.

2.3. Definiții

12. Cu excepția cazului în care se specifică altfel, termenii utilizați și definiți în Directiva 2013/36/UE, în Regulamentul (UE) nr. 575/2013, în Ghidul ABE privind simulările de criză ale instituțiilor (EBA/GL/2018/04) și în Ghidul ABE privind administrarea riscurilor de mediu, sociale și de guvernare (ESG) (EBA/GL/2025/01) au același înțeles în prezentul ghid.

3. Punere în aplicare

3.1. Data aplicării

13. Prezentul ghid se aplică începând cu 1 ianuarie 2027.

4. Scop, guvernare și proporționalitate în analiza pe bază de scenarii de mediu

4.1. Scop

14. Instituțiile trebuie să elaboreze abordări prospective și să efectueze analize pe bază de scenarii pentru a administra riscurile de mediu și a fundamenta deciziile strategice. Mai exact:
 - a. Instituțiile trebuie să utilizeze analiza pe bază de scenarii cu scopul de a identifica riscuri și oportunități de afaceri, de a evalua vulnerabilitățile portofoliilor lor la riscurile fizice și de tranziție și de a-și testa reziliența la impactul negativ potențial al factorilor de mediu, începând cu schimbările climatice.
 - b. Instituțiile trebuie să utilizeze analiza pe bază de scenarii pentru a sprijini elaborarea strategiei lor și a procesului lor de planificare a tranziției, astfel cum se prevede în Ghidul ABE privind administrarea riscurilor de mediu, sociale și de guvernare (ESG), și pentru a-și testa modelul de afaceri în ceea ce privește reziliența la factorii de mediu, inclusiv pe un orizont de timp lung.
 - c. Instituțiile pot utiliza analiza pe bază de scenarii și pentru a sensibiliza cu privire la integrarea riscurilor de mediu în cultura lor instituțională și pentru a o sprijini.
15. Atunci când efectuează o analiză pe bază de scenarii, instituțiile trebuie să asigure claritate în ceea ce privește scopul, așteptările și limitările analizei.
16. Încă de la început, instituțiile trebuie să definească un discurs credibil și coerent care să le descrie viziunea referitoare la evoluția cea mai probabilă a mediului de afaceri în care își desfășoară activitatea. Acest discurs trebuie să servească drept bază pentru scenariul de referință al instituției, astfel cum se menționează în secțiunea 4.2. Trebuie aprobat de conducerea superioară și folosit cu consecvență (adică ținând seama de același discurs) la nivelul întregii organizații.
17. Instituțiile trebuie să elaboreze și să implementeze treptat analiza pe bază de scenarii, cu scopul de a o integra în întregul lor cadru de conducere (și anume, strategie, cadru de administrare, administrarea riscurilor și operațiuni). Atunci când utilizează o analiză pe bază de scenarii pentru a testa reziliența la impactul negativ potențial al factorilor de mediu, instituțiile trebuie să ia în considerare următoarele două instrumente complementare, în conformitate cu secțiunea 5:
 - a. Simularea de criză care poate ajuta instituțiile să-și evalueze reziliența financiară (atât privind capitalul, cât și lichiditatea) la șocurile de mediu pe termen scurt.

- b. Analiza rezilienței care trebuie să ajute instituțiile să-și evalueze și, dacă este necesar, să-și adapteze modelul de afaceri pentru a-i asigura reziliența în fața schimbărilor în domeniul mediului pe termen mediu și lung.

4.2. Cadru de administrare

- 18. Atunci când elaborează și implementează analiza pe bază de scenarii de mediu, instituțiile trebuie să aplice dispozițiile aferente cadrului de administrare a activității în conformitate cu Ghidul ABE privind cadrul de administrare a activității⁶ și cu Ghidul ABE privind administrarea riscurilor de mediu, sociale și de guvernanță (ESG). Instituțiile trebuie să instituie un proces pentru a asigura soliditatea discursului și a scenariilor comune utilizate în toate liniile lor de activitate și pentru a garanta că aceste discursuri și scenarii sunt reînnoite periodic, în special în cazul în care se produc modificări semnificative ale mediului de afaceri.
- 19. Pentru a îmbunătăți coerența ipotezelor și a estimărilor efectuate în toate funcțiile de activitate, precum și pentru a asigura că rezultatele analizelor pe bază de scenarii sunt relevante și pot fi exploatate de procesele existente, instituțiile trebuie să elaboreze o abordare multifuncțională. Această colaborare între mai multe departamente trebuie să asigure că expertiza și informațiile obținute de la diferite funcții contribuie la un cadru cuprinzător și solid de analiză pe bază de scenarii. Instituțiile trebuie să-și justifice și să-și documenteze analizele pe bază de scenarii, inclusiv opțiunile privind scenariile și modelarea, ipotezele utilizate, substituenții utilizați pentru a face față lacunelor în materie de date, factorii incluși sau excluși, precum și rezultatele principale și concluziile la care s-a ajuns.

4.3. Proportionalitate

- 20. Instituțiile trebuie să-și concentreze analizele pe bază de scenarii asupra riscurilor de mediu semnificative. Pentru a efectua evaluarea semnificației acestora, instituțiile trebuie să consulte Ghidul privind administrarea riscurilor de mediu, sociale și de guvernanță (ESG).
- 21. Gradul de sofisticare, domeniul de aplicare și frecvența analizei pe bază de scenarii trebuie să fie proporționale cu semnificația riscurilor de mediu, cu stadiul actual de dezvoltare și de maturitate a metodologiilor și a practicilor disponibile, cu capacitățile interne ale instituției (ținând seama de mărimea sa, de modelul său de afaceri și de complexitatea activităților sale), precum și cu beneficiile preconizate ale exercițiului. Dacă abordarea cantitativă detaliată ar fi disproporționată față de capacitățile instituției sau beneficiile preconizate, instituțiile ar putea lua în considerare o abordare simplificată. În această privință și dacă acest lucru este justificat în raport cu semnificația riscurilor:
 - d. Instituțiile mici și cu un grad redus de complexitate se pot baza pe o abordare predominant calitativă pentru analiza pe bază de scenarii pe termen scurt și pe termen lung.

⁶ Ghidul ABE privind cadrul de administrare a activității în temeiul Directivei 2013/36/UE (EBA/GL/2021/05).

- e. Alte instituții decât cele mari și decât instituțiile mici și cu un grad redus de complexitate pot utiliza analiza de sensibilitate pentru a-și testa reziliența financiară pe termen scurt la factorii de mediu nefavorabili. Pentru analiza rezilienței pe termen lung, acestea se pot baza pe o abordare predominant calitativă.
- f. Pentru instituțiile mari, se poate avea în vedere o abordare simplificată în contextul analizei rezilienței pe termen mediu și lung și al riscurilor de mediu care nu au legătură cu clima, în care analiza de sensibilitate ar putea servi drept etapă inițială. Pe măsură ce înregistrează progrese în ceea ce privește înțelegerea și capacitățile de administrare a riscurilor de mediu, acestea ar trebui să integreze treptat abordări cantitative mai sofisticate.

5. Elaborarea analizei pe bază de scenarii de mediu

5.1. Canale de transmitere

22. Instituțiile trebuie să identifice, prin observare și aprecieri, canalele de transmitere cele mai relevante prin care riscurile de mediu le pot afecta expunerile. Pentru a face acest lucru, instituțiile trebuie să adopte un proces structurat, bine documentat și revizuit periodic.
23. Instituțiile trebuie să identifice surse de date fiabile și să aplice metodologii transparente și ipoteze clar articulate. În conformitate cu secțiunea 4.2 din Ghidul privind administrarea riscurilor de mediu, sociale și de guvernanță (ESG), instituțiile trebuie să colecteze datele necesare pe baza evaluării semnificației lor.
24. Pentru identificarea canalelor de transmitere legate de mediu, instituțiile trebuie să identifice factorii determinanți ai riscurilor relevanți, luând în considerare atât riscurile de tranziție, cât și riscurile fizice. În anexă este prezentată o listă neexhaustivă a canalelor de transmitere potențiale, atât micro, cât și macro.
25. Instituțiile trebuie să evalueze măsura în care contrapărțile lor pot fi expuse în mod indirect la riscurile de mediu prin lanțul lor valoric sau prin efectele de propagare potențiale asupra economiei locale, începând cu contrapărțile lor cele mai mari sau cele mai concentrate. Atunci când acest impact indirect este evaluat ca fiind semnificativ, instituțiile trebuie să ia în considerare să-l reflecte în canalele de transmitere relevante.
26. Conform orizontului de timp al analizei, instituțiile trebuie să ia în considerare factorii potențiali de atenuare sau de amplificare a riscurilor. Printre ei se numără:
 - a. asigurarea privată sau publică – luând în considerare, în același timp, lacunele existente și potențiale în materie de protecție oferită de asigurare;
 - b. eforturile continue ale contrapărților și strategiile prospective legate de atenuarea schimbărilor climatice și/sau adaptarea la ele (de exemplu, planurile de tranziție, dacă există), inclusiv riscurile care decurg dintr-un eșec potențial sau dintr-o întârziere potențială în realizarea eficace a acestei tranziții/adaptări; și
 - c. măsurile de adaptare locale sau guvernamentale relevante, procedând totodată cu prudență pentru a nu se baza pe acțiuni guvernamentale prea optimiste sau pe scheme de sprijin financiar conduse de stat.

27. Instituțiile trebuie să evalueze modul în care riscurile de mediu fizice și de tranziție se propagă prin canalele de transmitere relevante și se materializează în categorii de risc consacrate, inclusiv:
- a. modelul de afaceri și riscul strategic (de exemplu, un cost mai mare al riscului și profitabilitatea mai scăzută);
 - b. riscul de credit (de exemplu, nerambursarea sau probabilitatea crescută de nerambursare a contrapărților, impactul asupra valorilor garanțiilor);
 - c. riscul de piață (de exemplu, pierderea valorii activelor financiare, creșterea volatilității, extinderea marjelor de credit pentru anumite active);
 - d. riscul de lichiditate (de exemplu, dificultățile în accesul la finanțare sau în lichidarea activelor, creșterea nevoilor de lichiditate ale clienților); și
 - e. riscul operațional (de exemplu, perturbările bruște sau treptate ale proceselor, inclusiv lipsa personalului și indisponibilitățile IT).

5.2. Scenarii

28. Atunci când stabilesc scenarii care implică riscuri de mediu, instituțiile trebuie să aibă în vedere, în concordanță cu identificarea canalelor de transmitere, o serie de factori interconectați pentru a se asigura că scenariile sunt cât mai relevante posibil. Mai exact, instituțiile trebuie să aibă în vedere următoarele aspecte:
- a. contextul socioeconomic, adică ipotezele despre condițiile socioeconomice globale sau regionale, inclusiv creșterea populației, dezvoltarea economică și inegalitățile sociale; și alți factori macroeconomici, inclusiv inflația și politicile monetare, protecționismul sporit;
 - b. evoluția tehnologică, adică nivelul și ritmul inovării, adoptarea tehnologiilor și disponibilitatea infrastructurii pentru a sprijini noile tehnologii;
 - c. preferințele consumatorilor, adică schimbările potențiale ale apetitului consumatorilor pentru bunuri și servicii considerate sustenabile, produse la nivel local, sănătoase.
29. Pentru riscurile climatice trebuie luați în considerare următorii factori suplimentari:
- a. politicile privind clima, adică nivelul de intervenție politică destinată atenuării schimbărilor climatice sau gestionării impactului lor prin politici de adaptare; acesta poate varia de la acțiuni foarte ambițioase până la acțiuni minime;
 - b. sistemele energetice, adică structura producției și a consumului de energie și infrastructura energetică, inclusiv dependența de combustibilii fosili în comparație cu sursele regenerabile de energie;

- c. căile sectoriale de realizare a neutralității climatice, adică modalitățile în care diferitele sectoare trec și se adaptează la o economie durabilă, inclusiv, după caz, perspectiva internațională, cum ar fi căile sectoriale de decarbonizare ale Agenției Internaționale a Energiei (AIE), ale inițiativei Science Based Targets (SBTi)⁷ sau ale Net-Zero Banking Association (NZBA)⁸, contextul regional, în fruntea cărora figurează strategia Pactul verde european, pachetul legislativ „Pregătiți pentru 55” și obiectivul UE de realizare a neutralității climatice până în 2050, precum și politicile naționale și strategia climatică;
- d. nivelurile de emisii și impactul rezultat asupra climei, adică concentrația de emisii de gaze cu efect de seră și modul în care se preconizează că vor evolua în viitor temperatura și alte procese biofizice.

30. Pentru ale riscuri de mediu (în afară de climă), trebuie luați în considerare următorii factori suplimentari:

- a. politica și reglementările de mediu, adică nivelul de ambiție și asigurarea respectării politicilor de protecție a mediului, cum ar fi conservarea biodiversității, reglementarea calității apei și a aerului, mandatele privind economia circulară, restricțiile privind substanțele chimice nocive și interzicerea defrișărilor. Aceasta include cadre regionale precum Regulamentul UE privind restaurarea naturii sau Strategia UE privind biodiversitatea pentru 2030;
- b. starea ecosistemelor, adică starea și tendințele în ceea ce privește biodiversitatea, degradarea ecosistemelor, fertilitatea solului, disponibilitatea apei dulci și nivelurile de poluare. Acești factori definesc stresul ambiental de referință și influențează materializarea riscurilor precum deficitul de resurse, dispariția speciilor sau criza apei;
- c. modelele de utilizare a terenurilor și a resurselor, adică amploarea și intensitatea utilizării terenurilor (expansiunea urbană, agricultura, mineritul) și modelele de extracție a materiilor prime sau de utilizare a apei. Utilizarea nesustenabilă poate să amplifice degradarea mediului și să declanșeze puncte de basculare sociale sau economice;
- d. dependențele lanțurilor de aprovizionare de ecosisteme, adică gradul în care sectoarele sau regiunile se bazează pe serviciile ecosistemice precum polenizarea, filtrarea apei sau disponibilitatea materiilor prime. Întreruperea acestor servicii poate duce la pierderi sectoriale, de exemplu în agricultură, silvicultură, pescuit, domeniul produselor alimentare sau al produselor textile.

⁷ SBTi este un parteneriat mondial (între CDP, Pactul mondial al ONU, Institutul Mondial al Resurselor și WWF) care ajută întreprinderile și instituțiile financiare să stabilească obiective de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră care sunt aliniate cu **obiectivele** Acordului de la Paris (limitarea încălzirii la o valoare cu mult sub 2 °C și urmărirea limitării ei la 1,5 °C).

⁸ NZBA este o inițiativă convenită în cadrul ONU și coordonată de industrie, lansată în 2021 în cadrul *Alianței financiare de la Glasgow pentru neutralitate climatică (GFANZ)*, care oferă un cadru comun băncilor pentru a-și alinia portofoliile cu zero emisii nete până în 2050 prin adoptarea unor obiective sectoriale.

31. Instituțiile trebuie să utilizeze scenarii credibile, bazate pe cunoștințele științifice cele mai recente și pe scenarii și resurse furnizate de organizații internaționale sau regionale recunoscute pe scară largă, cum ar fi:
- a. pentru riscurile climatice: Grupul interguvernamental privind schimbările climatice (IPCC), Rețeaua pentru ecologizarea sistemului financiar (NGFS), Agenția Internațională a Energiei (AIE), Programul Națiunilor Unite pentru Mediu (UNEP), Centrul Comun de Cercetare al Comisiei Europene (JRC) sau organismele guvernamentale sau neguvernamentale naționale;
 - b. pentru alte riscuri de mediu în afară de climă: Platforma interguvernamentală științifico-politică privind biodiversitatea și serviciile ecosistemice (IPBES), agențiile specializate ale ONU⁹, Agenția Europeană de Mediu (AEM)¹⁰, Institutul Mondial al Resurselor (WRI)¹¹, precum și evaluări bazate pe date științifice, elaborate la nivel regional sau național (de exemplu, strategiile naționale privind biodiversitatea, planurile de gestionare a solurilor și a apei sau cadrele de monitorizare a poluării).
32. Instituțiile trebuie să perfecționeze și să personalizeze scenariile alese pe baza obiectivului, a domeniului de aplicare și a granularității analizei efectuate. De exemplu, atunci când efectuează simulări de criză, instituțiile ar putea să ia în considerare scenarii pe termen relativ scurt, concentrându-se mai mult pe riscurile fizice acute (adică materializarea bruscă a unor fenomene climatice extreme) decât pe riscurile fizice cronice (adică schimbarea treptată a condițiilor climatice) și punând un accent mai mare decât în scenariile pe termen mai lung pe impactul negativ potențial al unei deconectări puternice între agenda reglementărilor de mediu, ciclul economic și încrederea consumatorilor și a pieței.
33. Instituțiile trebuie să se asigure că scenariile sunt aliniate în mod corespunzător cu caracteristicile de risc unice ale portofoliilor lor și ale modelului lor de afaceri, adaptând scenariile în măsura în care acest lucru este necesar și posibil.
34. În cazul în care un scenariu nu include unele dintre elementele enumerate la punctele 29 și 30, instituțiile trebuie să evalueze semnificația potențială a acestor factori și să analizeze măsura în care rezultatele analizei trebuie adaptate pe baza opiniilor experților.
35. Atunci când stabilesc scenarii, instituțiile trebuie să ia în considerare atât riscul fizic, cât și riscul de tranziție. Chiar dacă modelarea poate duce la stabilirea unor scenarii separate pentru fiecare dintre aceste riscuri, instituțiile trebuie să asigure o coerență suficientă între scenarii, având în vedere că riscurile sunt strict corelate pe termen lung.

⁹ Agențiile specializate ale ONU includ UNEP, FAO (Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură), GBO (Perspectivele mondiale privind biodiversitatea), și anume Convenția privind diversitatea biologică – cadrul emblematic al CBD pentru urmărirea progreselor la nivel mondial în domeniul biodiversității, și altele relevante pentru monitorizarea mediului și politica de mediu.

¹⁰ AEM este un organ al UE care oferă un cadru pentru datele despre mediu și sprijin al politicilor.

¹¹ WRI este un institut de cercetare care elaborează cadre pentru gestionarea durabilă a resurselor și acțiuni climatice.

36. Instituțiile trebuie să selecteze aspectele specifice ale pericolelor care implică riscuri de tranziție și riscuri fizice care urmează să fie acoperite de scenariu, pe baza evaluării semnificației lor, care pot fi diferite în funcție de orizontul de timp în cauză.
37. Instituțiile trebuie să se asigure că scenariile sunt consecvente la nivel intern. În special, traiectoria fiecărui factor-cheie nu trebuie analizată în mod izolat, ci în raport cu traiectoria celorlalți factori-cheie. De exemplu, ipotezele despre creșterea economică trebuie să fie în concordanță cu ipotezele despre cererea de energie și adoptarea tehnologiilor.
38. În aplicarea principiului proporționalității, instituțiile pot, inițial sau în funcție de dimensiunea, natura, complexitatea activităților lor sau de evaluarea semnificației riscului lor de mediu, să pună accentul pe un domeniu de aplicare mai restrâns, să utilizeze mai puțini factori de intrare, să stabilească scenarii mai simple și/sau să utilizeze abordări simplificate.

5.3. Analiza sensibilității

39. La elaborarea analizei pe bază de scenarii, instituțiile pot să ia în considerare utilizarea analizei de sensibilitate ca instrument practic mai simplu. Deși este mai puțin complexă decât o analiză completă pe bază de scenarii, această abordare poate să ofere instituțiilor o estimare a impactului celui mai semnificativ asociat cu riscurile de mediu.
40. În plus, instituțiile pot utiliza analiza de sensibilitate pentru a explora riscurile emergente (de exemplu, natura, deficitul de resurse) sau riscurile pe termen foarte lung (de exemplu, impactul creșterii frecvenței și a gravității riscurilor fizice în 2050 și ulterior).

6. Tipuri de analiză pe bază de scenarii de mediu

6.1. Simulări de criză

41. Instituțiile trebuie să introducă factori de mediu în cadrul lor de simulare de criză, elaborat în conformitate cu Ghidul ABE privind simulările de criză ale instituțiilor.
42. În conformitate cu articolul 177 alineatele (2) și (2a) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, instituțiile care utilizează abordarea bazată pe modele interne de rating trebuie să efectueze cu regularitate simulări de criză pentru riscul de credit care iau în considerare efectele unor scenarii de recesiune gravă, dar plauzibilă și care includ „factori de risc ESG, în special factorii de risc fizic și de risc de tranziție care decurg din schimbările climatice”. Metodologia pentru efectuarea simulărilor de criză în conformitate cu acest articol trebuie să fie, în măsura în care este adecvat, în concordanță cu metodele prevăzute în secțiunea 4.7.1 din Ghidul ABE privind simulările de criză ale instituțiilor și în prezenta secțiune.
43. În scopul exercițiului lor de simulare de criză, instituțiile trebuie să utilizeze un scenariu de referință, precum și un set de scenarii negative care sunt definite ca scenarii grave (adică riscul privind evenimente extreme), dar plauzibile (adică probabile în mod rezonabil).
44. Atunci când își definesc scenariul de referință, instituțiile trebuie să presupună că tendințele și condițiile actuale vor continua, inclusiv tendințele preconizate ale riscurilor de mediu, fără să presupună șocuri extreme sau schimbări de politică. Scenariul de referință trebuie să ia în considerare, dacă este probabil ca acestea să aibă un impact semnificativ, politicile adoptate sau care urmează să fie adoptate în perioada avută în vedere.
45. Pentru setul de scenarii negative, instituțiile trebuie să considere șocurile de mediu ca șocuri, printre altele. Atunci când se combină șocuri cu origini diferite, instituțiile trebuie să examineze mai în profunzime consecințele acestor riscuri compuse care ar putea să amplifice efectele dincolo de o simplă agregare a efectelor scenariilor climatice, de mediu și macroeconomice analizate separat.
46. Atunci când introduc variabile de mediu în cadrul lor existent de simulare de criză, instituțiile trebuie să efectueze o analiză amănunțită a decalajelor pentru modelelor lor de simulare de criză, cu scopul de a identifica domeniile în care capacitățile actuale de modelare trebuie îmbunătățite pentru a ține seama în mod corespunzător de riscurile de mediu. Având în vedere că riscurile de mediu nu sunt reflectate în principal de variabilele economice, instituțiile trebuie să ia în considerare o revizuire aprofundată a abordărilor lor, și nu adaptări ad-hoc multiple.

47. Pentru a facilita buna integrare a variabilelor de mediu, instituțiile pot fi nevoite să testeze separat noile abordări sau module de riscuri de mediu, înainte de a le integra pe deplin. În faza de testare, instituțiile trebuie să fie prudente atunci când utilizează rezultatele simulărilor de criză pentru a adopta decizii.
48. Instituțiile trebuie să se asigure că elemente precum sectorul industrial, țara sau localizarea geografică sunt luate în considerare în mod corespunzător în modelele lor de simulare de criză. În timp ce elaborează modele noi sau extind granularitatea modelelor existente, instituțiile trebuie să introducă variabile sensibile la riscurile de mediu în legătură cu identificarea canalelor de transmitere prevăzute în secțiunea 5.1.
49. Dacă este posibil și ținând seama de evaluarea semnificației lor, instituțiile trebuie să aplice șocuri de mediu legate de scenarii negative în mod direct la nivelul de expunere. Pentru riscurile a căror semnificație rezultă în principal dintr-un efect de concentrare, instituțiile trebuie să aplice șocurile grupurilor de contrapărți care au un profil similar de expunere la riscurile de mediu.
50. Instituțiile pot utiliza ipoteza unui bilanț constant, dar sunt încurajate să integreze, pe cât posibil, modificări semnificative ale componenței portofoliilor lor care rezultă din strategia aprobată a instituției, dacă acestea urmează să se producă în perioada de simulare de criză. Ca o completare, instituțiile pot utiliza abordarea unui bilanț dinamic complet, în funcție de practicile și nevoile lor.
51. Instituțiile trebuie să integreze treptat factori de mediu în modelele lor de simulare de criză, începând cu modelele de risc de credit și urmărind să reflecte treptat impactul schimbărilor în domeniul mediului asupra altor categorii de risc tradiționale, inclusiv asupra riscului de piață, operațional și de lichiditate, în toate portofoliile, sectoarele și zonele geografice relevante.
52. Prin derogare de la punctul 15 din Ghidul ABE privind simulările de criză ale instituțiilor, instituțiile nu au obligația de a integra riscurile de mediu în simulările lor de criză în sens invers. Pot face acest lucru în mod voluntar, în cazul în care consideră util.

6.2. Analiza rezilienței

53. Instituțiile trebuie să-și construiască analiza rezilienței cu scopul de a-și evalua capacitatea de a menține direcția strategică și profitabilitatea în condiții nefavorabile.
54. Ca punct de pornire pentru analiza rezilienței, instituțiile trebuie să efectueze o analiză aprofundată a mediului în care își desfășoară activitatea și a evoluției preconizate a acestuia în viitorul previzibil.

55. Pe această bază, instituțiile trebuie să-și stabilească propriul scenariu de referință, adică scenariul care reflectă traiectoria cea mai probabilă în materie de mediu pe care o pot urma evoluțiile viitoare, potrivit instituției. Acest scenariu de referință intern se bazează pe scenariul de referință utilizat pentru simulările de criză, dar se întinde pe termen lung și, în consecință, poate să se abată într-o măsură mai mică sau mai mare de la continuarea tendințelor observabile.
56. Pe lângă scenariul de referință, instituțiile trebuie să selecteze și un set de scenarii alternative distincte, menite să acopere o gamă largă de situații viitoare plauzibile.
57. Atunci când efectuează analiza rezilienței, instituțiile trebuie să ia în considerare buclele de feedback care decurg din adaptarea sectorului financiar la creșterea riscurilor (de exemplu, asigurarea redusă în regiunile vulnerabile la schimbările climatice, care scade valoarea activelor și bonitatea financiară, ceea ce, la rândul său, amplifică pierderile financiare și limitează investițiile viitoare) și din contribuția acestuia la nevoile de finanțare ale economiei. În acest scop, instituțiile trebuie să monitorizeze mișcările de realocare a capitalului și efectele de excludere posibile în sectoarele sau subsectoarele cele mai afectate de eforturile de tranziție (de exemplu, retragerea din sectoarele cu intensitate ridicată a carbonului din cauza percepției unui risc mare sau concentrarea excesivă a investitorilor asupra activelor verzi, care duce la stabilirea incorectă a prețurilor și la reducerea disponibilității finanțării pentru sectoarele de tranziție sau IMM-urile vulnerabile).
58. În paralel cu această analiză aprofundată a mediului lor, instituțiile trebuie să identifice caracteristicile centrale ale modelului lor de afaceri actual, inclusiv profitabilitatea de bază, mixul de active și datorii, cota de piață, structura de finanțare, factorii de succes centrali și dependențele principale.
59. Combinând această analiză a surselor de profitabilitate ale modelului lor de afaceri cu scenariul lor de referință, instituțiile trebuie să facă previziuni cu privire la profitabilitatea lor ajustată la risc și la alți câțiva indicatori semnificativi (inclusiv indicatorii de mediu) pentru diversele lor activități, pentru o perioadă de cel puțin 10 ani. Pentru a testa reziliența strategiei lor, instituțiile trebuie să reproducă previziunile făcute pe baza scenariului lor de referință cu un set de scenarii alternative.
60. Instituțiile trebuie să împartă analiza în mai multe orizonturi de timp, asigurând în același timp coerența între diferitele orizonturi. Când fac acest lucru, instituțiile trebuie să poată face previziuni relativ mai exacte pe termen scurt (de exemplu, pentru o perioadă mai mică de cinci ani). Pe măsură ce orizontul de timp se extinde, instituțiile pot utiliza intervale pentru performanța preconizată a strategiei lor și pentru ceilalți indicatori cheie.

61. Pentru analiza rezilienței, instituțiile trebuie să utilizeze ipoteza unui portofoliu dinamic constrâns, limitând modificările din portofoliile lor principale la cele prevăzute în strategia lor existentă. În special, instituțiile trebuie să se asigure că previziunile lor sunt aliniate la obiectivele stabilite în planul lor în conformitate cu articolul 76 alineatul (2) din Directiva 2013/36/UE. Ca o completare, instituțiile pot utiliza ipoteza unui portofoliu dinamic complet care include atât evoluțiile anticipate ale factorilor de mediu, cât și răspunsul lor preconizat la aceste evoluții.
62. Analiza rezilienței trebuie să ofere instituțiilor o evaluare a viabilității modelului lor de afaceri și a sustenabilității strategiei lor în fiecare dintre scenariile testate. Instituțiile trebuie să analizeze constatările din întreaga gamă de scenarii și nu să se axeze doar pe cele din scenariile de nivel mediu (adică scenariile care deviază doar moderat de la scenariul lor de referință). Prin urmare, implementarea unei analize a rezilienței trebuie să sprijine instituția în evaluarea și, dacă este necesar, în ajustarea strategiei sale (inclusiv a planului său de tranziție), pentru a-i asigura reziliența la scenariile negative alternative.

6.3. Monitorizarea continuă și opiniile experților

63. Pentru a consolida soliditatea modelelor lor, instituțiile trebuie să ia în considerare testarea abordării lor privind calibrarea prin:
- a. compararea rezultatelor și a ipotezelor lor cu observații externe, inclusiv în materie de supraveghere, din surse credibile, pentru a evalua coerența propriilor lor ipoteze și rezultate;
 - b. utilizarea analizelor de sensibilitate pentru a testa gradul de stabilitate și coerență al rezultatelor modelelor lor sau pentru a identifica efectul non-liniarităților potențiale care nu au fost incluse în scenarii;
 - c. dacă se utilizează un model terț, prin verificarea conformității cadrului de validare al furnizorilor externi cu Ghidul ABE privind externalizarea.
64. Pentru a elimina deficiențele reziduale ale modelelor lor de simulare de criză, instituțiile trebuie să ia în considerare includerea impactului factorilor care, în această etapă, nu ar putea fi integrați în alt mod (de exemplu, riscurile care decurg din lanțul valoric al contrapărților, punctele de basculare, efectele de contagiune etc.), adaptând în mod conservator rezultatele modelelor lor pe baza opiniilor experților.
65. În termeni generali, instituțiile trebuie să utilizeze opiniile experților atunci când efectuează analize cantitative pentru a compensa datele de mediu incomplete sau aproximative, lipsa corelațiilor istorice observate și alte limitări ale modelelor.
66. Instituțiile trebuie să asigure monitorizarea periodică a evoluțiilor semnificative ale mediului lor (inclusiv a strategiei contrapărților pentru a face față riscurilor de mediu), astfel încât scenariile și abordările de modelare utilizate să rămână relevante. Frecvența cu care sunt efectuate analizele pe bază de scenarii trebuie adaptată la nevoile și practicile instituțiilor.
-

67. Analiza pe bază de scenarii trebuie concepută ținând seama de adaptabilitate și modularitate, pentru a permite perfecționarea continuă pe măsură ce mediul și cunoștințele evoluează. Instituțiile trebuie să țină pasul cu cele mai recente cunoștințe științifice.

Anexă: lista canalelor de transmitere potențiale pe care instituțiile le pot lua în considerare

Pentru riscurile de tranziție:

Instituțiile trebuie să ia în considerare riscurile de tranziție care decurg din trecerea către o economie mai durabilă și cu emisii scăzute de dioxid de carbon. Acestea pot include riscuri de politică și riscuri juridice (cum ar fi noile mecanisme de stabilire a prețului carbonului sau reglementările de mediu mai stricte), riscuri tehnologice (cum ar fi caducitatea activelor cu emisii mari) și riscurile de piață (cum ar fi schimbările intervenite în preferințele consumatorilor sau în modelele de cerere).

Canale microeconomice:

- Societățile nu mai sunt profitabile sau sunt excesiv de îndatorate ori sunt expuse riscului de a deveni excesiv de îndatorate din cauza creșterii costurilor de mediu (de exemplu, costurile pentru tranziția către tehnologii, lanțuri de aprovizionare și procese de producție mai verzi, creșterea cheltuielilor cu energia, creșterea impozitării emisiilor, volatilitatea prețurilor produselor de bază, primele pentru deficitul de resurse) și/sau a schimbărilor intervenite în preferințele consumatorilor și a dinamicii concurențiale.
- Activele se depreciază sau se depreciază semnificativ sau sunt expuse riscului de a se deprecia, deoarece nu mai sunt adaptate la standardele actuale sau la preferințele consumatorilor.
- Societățile sunt răspunzătoare din punct de vedere juridic, având în vedere eșecul parțial în ceea ce privește alinierea la tranziție.
- Gospodăriile suportă costurile tranziției (de exemplu, costurile pentru a aduce proprietățile la standarde sau pierderea de capital din vânzare, creșterea impozitării, prețurile mai mari ale energiei, creșterea costului bunurilor și serviciilor de bază) care le afectează semnificativ situația financiară și cererea de împrumuturi.

Canale macroeconomice:

- modificarea fundamentală a mixului energetic, a nivelurilor prețului energiei și a modelelor de consum de energie – determinată de eforturile de atenuare a schimbărilor climatice, controlul poluării, deficitul de resurse etc. – care afectează întreaga economie;
- schimbările semnificative ale prețurilor, în special pentru produsele energointensive sau dăunătoare mediului;
- modificările productivității;

- fricțiunile de pe piața muncii care duc la șomaj și sectoarele sub presiune din cauza lipsei de lucrători calificați;
- modificările preferințelor consumatorilor și ale pieței;
- alte efecte asupra comerțului internațional, veniturilor publice, marjei de manevră bugetară, ratelor dobânzii și cursurilor valutare.

Pentru riscurile fizice:

Instituțiile trebuie să ia în considerare riscurile acute, care rezultă din creșterea frecvenței și a gravității fenomenelor climatice sau meteorologice extreme (cum ar fi canicula, inundațiile sau contaminarea surselor de apă), și riscurile cronice, care decurg din schimbarea pe termen lung a modelelor climatice și meteorologice (cum ar fi creșterea temperaturilor medii, creșterea nivelului mării sau declinul polenizatorilor).

Canale microeconomice:

- profitabilitatea societăților este afectată de întreruperi grave ale activității comerciale sau ale lanțului valoric din cauza condițiilor de mediu extrem de nefavorabile, de deteriorarea treptată din cauza condițiilor de muncă sau de creșterea costurilor (de exemplu, costurile de adaptare, prețul materiilor prime importante);
- venitul gospodăriilor este afectat de perturbările mediului, de deteriorarea treptată a activităților economice sau de impactul asupra sănătății;
- activele corporative sau proprietățile gospodăriilor sunt deteriorate de condițiile meteorologice extrem de nefavorabile sau se deteriorează treptat (de exemplu, contracția-gonflarea solurilor argiloase);
- întreprinderile și gospodăriile suportă costuri de întreținere și de adaptare mai mari sau chiar costuri de reconstrucție.

Canale macroeconomice:

- efectele de domino ale condițiilor meteorologice extrem de nefavorabile, ale incidentelor de poluare, ale deficitului de apă și alte efecte ale încălzirii globale și ale degradării ecosistemelor asupra întregii economii dintr-o anumită zonă geografică;
- modificările semnificative ale prețurilor din cauza șocurilor la nivelul ofertei, care duc la presiuni inflaționiste;
- reducerea productivității forței de muncă și impactul asupra sănătății;
- perturbările lanțurilor de aprovizionare și deficitul de resurse;
- migrațiile și strămutările forțate ale populației.